

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti; prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
 1/2 10
 1/3 5

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriškem in Gradščanskem“ in „Kažipot po Ljubljani in Kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni reč železnic, parnikov in poštne lize“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici, št. 7 I. nadstr. v Goriški Tiskarni. A. Gabrčček. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računijo po tretji vrstah — tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsake vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopolnje naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamoje in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60. „Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolske ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekališču Jos Verdi, Peter Krelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v kopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaňak v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabrčček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

„Katoliška“ društva na vinski podlagi.

Klerikalci vabijo k sebi ljudi s pijačo in jedajo. V Gorici vabijo študente na sestanke, na katerih igra pijača svojo ulogo, trdovratnejšim so morali oreti še piščance, na deželi pa je tudi vino glavna vaba v klerikalna društva. Poleg vina zvalijo včasih pred ljudi, katere, treba pridobiti, tudi sodček piva, dasi na shodih „Kmečkih zvez“ rohnijo proti pivu ter mu napovedujejo bojko.

Od raznih stranij dežele nam večkrat poročajo, kako drže nunci ljudi v svojih „katoliških“ društvih s pijačo. Farovške kleti se odpirajo in vince teče; ljudstvo ga je žalo; rabi se ga proti ljudstvu.

Med društvu, ki slonijo na najširši vinski podlagi, slovi „katoliško“ društvo v Podgori. Podgorski nunc ima polno vina in polno denarja za pijačo. V tem „katoliškem“ društvu teče vino od miz. Zato pa zahajajo v to „katoliško“ društvo socialisti, Lahi, Slovenci, vse dere skupaj in vse hvali društvo, češ, to je imenitno društvo, kjer se dobi pijačo in še kaj za pod zob. S pijačo se pridobiva tudi „čuke“ in s pijačo se drži vse take katoliške ljudi v klerikalnih kreppljih.

Klerikalci imajo zadnje čase čudovito dosti denarja. Vedno letajo okoli in trosijo denar, da bi zmerom več ljudstva potegnili k sebi. Vsako sredstvo jim je dobro. V cerkvah pridigujejo proti pijančevanju, na shodih, kjer kaže, priporočajo abstinenco, ali vse to jih čisto nič ne ovira, da ne bi lovili v svoja „katoliška“ društva ljudi s pijačo. Na katoliški podlagi je vse dovoljeno, tudi pijača. Farovski listi poročajo o ustanovljanju „katoliških“ društev, o prireditvah, kako je bilo lepo, koliko vina in piva so dali zastoj katoliškim backom, tega seveda nočejo poročati, ali gledé tega se že zmenijo pozneje gospodje z dežele s centralo v Gorici. Pijača mora biti; brez pijače ni „katoliških“ društev in

„katoliških“ prireditvev — na to stališče so se postavili klerikalci. Na vinsko podlago zidajo svoje „katoliške“ stavbe, na vinski podlagi hočejo vzgojiti ljudi za klerikalizem, ki pelje po smrti naravnost v nebesa.

Uzorec takega društva je v Podgori, kjer je potreba združnega dela proti objestnemu Lahu. Toda politikujočemu duhovniku v današnjih časih, ko se čutijo škofje le povečjnik „ecclesiae militantis“, še mar ni kako skupno delo v eksponiranem kraju, marveč mar mu je samo to, da vleče ljudi v klerikalni tabor. Klerikalna bi morala biti Podgora, tak je namen klerikalcev; kakšna je v narodnem oziru, to jim je deveta briga.

Za pijačo imajo klerikalci, kakor že rečeno, polno denarja. Odkod ga le jemljejo? Res, znajo nabirati v razne namene, denar pa se porabi, kakor se hoče, ali ta mora biti še kaj drugega vmes. Tako je, kakor da se je ves klerikalizem na Slovenskem z vso svojo močjo zagnal na našo deželo; tako je, kakor da hočejo prav s silo pognati goriške Slovence v klerikalne brloge; tako je, kakor da bi v to svrhu tekkel denar iz osrednjih klerikalnih blagajn na Goriško, da se ga uporablja med drugim tudi za pijačo po „katoliških“ društvih, katera naj v glavnem vleče ljudi v „katoliška“ društva ter jih tam drži.

Izobraževalnost! Kdo se zmeni za to po takih „izobraževalnih“ društvih. „Katoliško“! He, kaj je katoliško? Za sleparijo je postavljeno v naslov „katoliško“ in „izobraževalno“ — glavno pa je poneumnevanje, katero so postavili sedaj na vinsko podlago.

Obžalovanja so vredni ljudje, ki se dajo voditi v farovška društva z litri vina in vrčki piva. Sramota za vsakogar, kdor se vrže po vinu v „katoliško izobraževalno“ društvo, največja sramota pa za klerikalne voditelje, ki z vinskimi strupom skvarjajo ljudi.

Proti temu treba odločnega odpora, treba v glavnem kar največ dobrih naših res izobraževalnih društev in treba pristopa naša društva, kjer že obstoje. Predsedniki člani naših društev — tu imate lep kos dobrega narodnega dela!

Slavnost v Mirnu.

Mirno je oni kraj, na kateri so se vrgli klerikalci z vso svojo silo, da bi ga podjarmili ter potem kričali, da imajo v goriški okolici v svojih rokah jeden najlepših industrijalnih krajev. Klerikalni listi pišejo veliko o Mirnu in nepoznavalec razmer, ki bi verjel klerikalcem, bi moral soditi, da imajo klerikalci vendarle velikansko moč v Mirnu. V resnici pa so mičkani. Kako daleč proč so od tega, da bi se uresničile njihove sanje, pa je pokazala nedeljska slavnost.

V Mirnu se lepo razvija brašno in pevsko društvo „Ipava“. To društvo je priredilo v nedeljo veselico, katere čisti dobiček pojde za ustanovitev Sokola v Mirnu. Torej Sokol v Mirnu! Napredna, sokolska misel prodira in ta vzvišena misel je porodila Sokola v Mirnu. V nedeljo se je pokazalo, da so v Mirnu ugodna tla za Sokola ter da se bo brez dvoma dobro razvijal, pa če se vsem „čukom“ in njihovim poglavarjem žolč razlije radi tega.

Ponosno je korakalo v nedeljo popoldne iz Trgovskega doma po Verdijevem Tekališču v Gorici 64 čvrstih Sokolov v vrstah z razvito zastavo. Pred gledališko kavarno je stal sam naš goriški župan Jurij Bombig ter z občudovanjem gledal, kako lepe slovenske meščane, krepke mladeniče ima v Gorici. Posedli so potem na vozove ter se odpejajali proti Mirnu mimo Bolkove vojašnice, kjer so slovenski dragonci z očividnim veseljem gledali zopet enkrat rdeče Sokolske srajce.

V Mirnu je bil lep sprejem od strani društva „Ipava“, Sokolov in drugega občinstva. Govorila sta gg. Faganelli. Z navdušenimi besedami so bili sprejeti gostje. Odgovorila sta brat Mozetič iz Prvačine in Gorjup s Proseka. Ponosno je korakal Sokol na kraj veselice, godba je svirala... Nabralo se je obilo občinstva.

Na primerno okrašenem prostoru pri Faganelovih se je vršila veselica po naznanjenem vspredu. Čuli smo razno ubrano petje domačega društva „Ipava“, „Našega Praporja“ iz Pevme, potem društva „Kras“ iz Opatje-

gasela, „Nade“ iz Sovodenj; nastopilo pa je tudi komaj ustanovljeno društvo „Novi žar“ iz Rupe-Peči, katero obeta, da se lepo razvije. Glavna privlačna točka pa je bila telovadba. Nastopili so Sokoli iz Gorice 32, iz Solkana 11, iz Prvačine 11 iz Mirna 23, iz Ajdovščine 12. Torej 89 Sokolov je izvajalo proste vaje. Lepo! Dosti za naše razmere. Proste vaje so se izvajale jako precizno, dobra je bila telovadba na orodju. Občinstvo je z živim zanimanjem sledilo telovadbi.....

Po končanem vspredu je pričela prosta zabava in mladina se je zavrtela na plesišču. Bil je lep večer. Počasi so začeli odhajati gostje, ki so nesli s seboj lepe spomine, da so prisostvovali važni slavnosti v Mirnu.

Glavna posledica slavnosti je ustanovitev Sokola v Mirnu. Z zadovoljstvom beležimo, da je Sokol v Mirnu ustanovljen ter da so dani pogoji, da se bo razvijal, krepko razvijal v ponos in čast naprednega Mirna.

Vsa čast in hvala Sokolom, ki so bili prisotni pri ustanovitvi Sokola v Mirnu. Dobili se krepko pomoč.

Sokol v Mirnu! Cveti in razvijaj se! Na zdar!

DOPISI. Iz cerkljanskega okraja.

Iz Cerkla. — Ko ogledujem naše zlahtno in lepo sadje, mi pride na misel, da se je pomladi naš dekan Kaavs proti znani osebi izrazil, da bode molil in prosil Boga, da bi ne dal letos nič sadja, da ne bi mogli njegovi „abstinenti“ kuhati in piti „knavsoveca“. In glejte, proti njegovi volji je letos tolik čudež pri sadju! Izrazil se je tudi, da je zelo molil ob letošnji veliki suši, pa ob pravem času vendar nismo dobili potrebnega dežja.

Tedaj je začelo vse kljubovati našemu dekanu. Zadaže dni se tudi čuje, da so ga začeli tudi pametnejši klerikalci hudo obdelovati. No! To smo tudi pričakovali! Svaka sila do vremena!

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

Dasi je Mordaunta silno mikalo, da bi se zatekel k sili, je vendar prav dobro izprevidel, da so d' Artagnanovi razlogi pravi; imponiral mu je tudi d' Artagnanov dober glas, in kar je bil izvršil zjutraj v njegovi navzočnosti, je še povečalo njegov ugled; pomislil je nekoliko. Sicer pa so mu bili popolnoma neznan odnošaji globokega prijateljstva, ki so vezali štiri Francoze, in vsi njegovi pomisleki so izginili, ko je videl, da je odkupnina edini razlog d' Artagnanovega vedenja, in ta razlog se mu je zdel čisto upravičen.

Sklenil je torej, da pojde iskat ne le pisano povelje, temveč tudi dva tisoč pištol, ker je tudi sam toliko cenil ujetnika.

Zajahal je torej zopet konja, opozoril seržanta, naj dobro straži, se obrnil ter izginil, odkoder je bil prišel.

— Prav, si misli d' Artagnan, četrte ure rabi do šotora, četrte ure nazaj, to je več, nego potrebujemo; nato se obrne k Porthosu ter nadaljuje, ne da bi se

njegov obraz niti najmanj izpremenil, tako da so moral misliti oni, ki so ga opazovali, da nadaljuje prejšnji pogovor:

— Prijatelj Porthos, mu pravi ter ga pogleda naravnost v obraz, poslušajte dobro: ... Prvič, ne povejte najinima prijateljema niti besede o tem, kar ste ravnokar slišali; ni treba, da bi vedela, kako uslugo jima storiva.

— Prav, pravi Porthos, razumem.

— Pojdite v hlev, tam dobite Mousquetona; osedlajte konje, vtaknita jim pištole za sedlo, nato jih pripeljita v to-le ulico tu spodaj, tako da jih bo treba samo zajahati; vse drugo je moja skrb.

Porthos se ni niti najmanj obotavljal; ubogal je z onim nadnaravnim zaupanjem, ki ga je imel do prijatelja.

— Grem, pravi d' Artagnanu; samo to vas vprašam, če pojdem kaj v sobo, kjer sta ta dva gospoda.

— Ne, ni potreba.

— Prav, bodite tako ljubeznivi in vzemite mojo mošnjo, ki sem jo pustil na kaminu.

— Bodite le brez skrbi!

Porthos odide mirnih korakov proti hlevu mimo vojakov, ki si niso mogli kaj, da bi ne občudovali njegove visoke postave in njegovih krepkih udov, čeprav je bil Francoz.

Na vogalu ulice je srečal Mousquetona ter ga odvedel s seboj.

Tedaj se vrne d' Artagnan v sobo, zvižgaje na tiho neko melodijo, ki jo je bil začel zvižgati pri Porthosovem odhodu.

— Dragi moj Athos, razmišljal sem pravkar o

vaših razlogih, in prepričali so me; sedaj res obžalujem, da sem se vmešal v celo to zadevo. Mazarin je pedant, kakor ste že rekli sami. Pripravljen sem pobegniti z vama; nič ne pomišljajta, bodita pripravljena; vajina meča sta v kotu; glejta, da ju ne pozabita; meč je orodje, ki utegne biti v poizdajih, v kakoršnih smo mi, zelo koristno; pri tem sem se spomnil tudi na Porthosovo mošnjo; prav, je že tu.

In d' Artagnan vtakne mošnjo v svoj žep. Prijatelja gledata vse to z velikim začudenjem.

— No, kaj pa je na tem čudnega? pravi d' Artagnan; slep sem bil: Athos mi je odprl oči, to je vse. Pojdite sem!

Prijatelja stopita k njemu.

— Ali vidita to ulico? pravi d' Artagnan; tu bodo čakali konji; odideta skozi vrata, kreneta na levo, skočita v sedla, in vse bo gotovo; ne skrbite za drugo razun tega, da ne preslišita znamenja. Znamenje pa naj vama bo to, da jaz zavpijem: Jezus, moj Gospod!

— Toda vi, d' Artagnan? pravi Athos; dajte nama besedo, da pridete!

— Prisegam vama pri Bogu!

— Prav, vsklikne Aramis. Pri klicu: Jezus, moj Gospod! odideva, podereva vse, kar se nama postavi na pot, stečeva k najinima konjema, skočiva v sedla in poženeva; ali je prav tako?

— Izborno!

— Glejte, Aramis, pravi Athos, vedno vam pravim, da je d' Artagnan najboljši izmed nas vseh.

— Prav! pravi d' Artagnan, začenjajo se pokloni; jaz grem; z Bogom!

Največja klobuta za dekana pa je, da njegovi „absinenti“, kojih ime se lesketa v „zlatih bukvalah“, so postali zadnji čas strastni pijanci. No! Pa to nič ne dá, samo da se pije klerikalna pijača in na katoliški podlagi.

Tudi našim „čukom“ se zdi že preneumno pod dekanovo komando in brez višjih idealov, svoje kosti njemu na ljubo mrcvariti. Opaža se že, da so spoznali, da so bili res čuki, da so se pustili dekanu zlorabljati. Na dejati se je, da bojo vsi ti čuki postali hrabri Sokoli, koji bojo brez dekanovega dovoljenja delali čast našemu cerkljanskemu Sokolskemu odseku!

Torej povsod sama nesreča za dekana. Čuje se že, da je nad Cerkljani obupal, (dobro znamenje) in da pobere svojo „suho robo“ ter jo od nas odkuri?

Hud konkurent je naš dekan proti našim babnicam, koje so imele poprej dober „gšeft“, namreč: da so našim snubačem donesale tajnostna poročila. To je vse naš dekan v svoje področje vzel ter neprenehoma snubi in ženi naše fante in dekleta, vdovec in vdove. Pa brez uspeha! Nobeden ga ne posluša? — Oh, grozno!!!

Zadnje dni se mu je vendarle posrečilo, da je zaslužil eno „šeskalco“.

Da naš dekan kot snubač pred širo jaynostjo ne bode preveč blamirav, se je vsled tega v zadnjem „Prim. Listu“ bahato razkorčal nad svojim „velikanekim“ „uspehom“. No, pa o tem dosti.

Cerkljan.

Iz goriške okolice.

Iz Podgore. — Pokopali smo nad 80 let starega posestnika Franca Klavčiča. Njegov brat je bil tudi doživel visoko starost nad 80 let. Sploh je v tej rodbini več članov, ki so umrli v pozni starosti.

Nagloma je umrl okoli 40 let stari kmet Josip Trpin. Prijel ga je močan krč, da se je zgrudil na tla ter ostal mrtev. Pred poldrugim letom so mu bili odrezali nogo.

Tatovi v Podgori. — Pri Štefanu Bregantu, krčmarju v Podgori, so udrli neznan tatovi ponoči ter odnesli 90 K denarja, 13 šalavov, pol pršuta so pojedli, 1 prinesli, da bi se jedli, kar so se očividno prestrašili ter zbežali. Pustili so tudi luč. Sodi se, da so bili ti tatovi najbrže cigani.

Rupa — Peč. — Ti dve vasi, ki ste bili še pred par leti rekel bi nepoznani, ste se začeli v zadnjem času znatno razvijati. Še pred par leti so bili Rupenci in Pečani večinom koloni nekdanjih tukajšnjih grofov: Romā in pozneje Strassoldo. Prvi je sezidal v Rupi krasno „grajščino“ ter si postavil velik krasen park, kateri še zdaj daje Rupi imponantno lice. — Ko je pozneje slednji prodal vsa svoja rupenska posestva z „grajščino“ vred, so se kmetje oprostili grofovskih spon ter večinoma odkupili svoja sedanja zemljišča. Zadnji čas pa se je strojarska in čevljarska obrt začela posebno v Rupi z obudovalno silo razcvitati ter dala tej vasi

popolnoma drugo lice. Prej ti dve vasi ne kako razcepljeni, ptuji, ste se zadnji čas prijateljski združili, dobivši skupno ljud. šolo. Ne samo to, ampak Rupa je lahko ponosna, da ima danes to, kar še nima nobena občina na Goriškem in sicer — telefon. — Tvrška A. Jakil je namreč vpeljala direktno telefonsko zvezo z Gorico. Torej, kar je že iz tega razvidno, nudita ta dva kraja Rupa in Peč ne, da govorimo o njih krasni legi, dokaj zanimivosti. Vredno je, da si jih vsak enkrat ogleda. Za to se pa nudi posebna prilika dne 13. t. m., ko priredi rupensko-pečansko društvo „Novi žar“ svojo prvo veselico. Sedanja lastnica nekdanjih grofovskih posestev gospa Langova je bila tolikanj prijazna, da je dala za ta dan društvu na razpolago „grajščinski“ park, kateri nudi že sam ob sebi dokaj zanimivosti.

Torej: 13. t. m. vsi v Rupo!

Samomor. — Na Lokvah nad Gorice se je usmrtil neki Riedl T., inženir pri tvrdki Siemens & Schukert v Trstu. Ustavil se je nad prepadom, pribil klobuk z nožem na drevo, sprožil revolver ter zdrčal dol kakih 100 m globoko v jamo. Kaj ga je gnalo v smrt, ni znano. Pustil je pismo za svojo mater.

Iz komenskega okraja.

Društvo za zavarovanje goveje živine v Kostanjevci na Krasu priredi dne 6. septembra t. l. ob 3. uri popoldne tombolo. Činkvina je: mlad prešič; tombola pa mlada junica. Srečke so prodajajo po 40 v. Ker je društvo še mlado, se želi obile udeležbe. V slučaju slabega vremena se prenese tombola na dan 20. septembra t. l.

Iz tolimskega okraja.

Pevski zbor „Rokodelskega bralnega društva v Tolminu“ priredi dne 6. sept. t. l. v lopi na novem trgu gledališko predstavo „Divji lovec“, narodna igra v IV. dejanjih, spisal Fr. Ks. Finžgar. Začetek točno ob 8. uri zv. Vstopnina: Sedeži I. vrste 2 K, II. vrste 1 K 20 vin., III.-IV. vrste 80 vin., stojišča 40 vin. Dne 8. septembra se predstava ponovi. — Odbor.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda pozivlja vse pravne korporacije, ki so družbine pokroviteljice, da nemudoma na naznanjio delegata za glavno skupščino — ako ta že ob ustanovitvi pokroviteljstva ni bil določen — da more dostaviti dotičnim izpopolnjene zglasnice in ostale tiskovine, ker bi sicer dotično pokroviteljstvo ne imelo glasovalne pravice na skupščini.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabrali „Goriški petelini“ pri zabavnem večeru 29./VIII. v Biljah K 5-11. Hvala!

Za družbo sv. Cirila in Metoda sta darovala 3 K gg. Dovgaa in Jereb.

Domače vesti.

Poroka. — Včeraj se je poročila gospodična Josipina Fajt, hčerka pekovega mojstra g. Fajta v Gorici, z gospodom Karolom Milokom, c. kr. orožniškim postajevodjo v Červinjanu. Vse naj bolje!

Imenovanje. — Ravnatelj računarskega oddelka pri višji deželni sodniji v Trstu, Alojz Furlan, je imenovan višim računskim svetnikom.

1238 K je nabrala v nedeljo zvečer vesela družba pri „Jelenu“ vsled licitacije 2 dobitkov na mirenski veselici in podarila polovico „družbi sv. C. in M.“, polovico „Dijaški kuhinji“.

Poročila se je v Curihu v Švici gledališka igralka Marija Vera Eppich, bivša ljudskošolska učiteljica na Goriškem, z baronom von der Osten-Sacken iz Kurlandsee.

Začetek šolskega leta. — Na c. kr. pripravnici za učiteljska v Podgori pri Gorici bode dne 16. septembra t. l. s sv. mašo. Vpisovanje bode dne 15. septembra od 9.—12. ure predpoludne in od 2.—4. ure popoldne v tamošnjem šolskem poslopij. — Sprejemajo se krepki in zdravi dečki, ki so dosegli 14. leto ali vsaj 13 $\frac{1}{2}$ leta svoje starosti in so dovršili z dobrim vspehom ljudsko šolo ali pa kak razred srednjih šol ter se želé posvetiti učiteljskemu stanu. Za sprejem se zahteva: 1. Zadnje šolsko spričevalo, 2. krstni list, 3. zdravniško spričevalo. Šolnine se na tem zavodu ne plačuje, tenaveč dobe pridni in potrebni učenci nekaj državne podpore. Učenci naj prihajajo k vpisovanju v spremstvu svojih starišev ali roditeljev. — Pojasnila glede stanovanja, ki se tam dobi od 28—30 kron, daje voditelj pri vpisovanju.

Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev vabi na koncert, ki bode v Gorici dne 6. septembra t. l. ob 8. uri zvečer v prostori hotela „Pri zlatem jelenu“. Vspored: 1. Zajc: Overtura k operi „Graničarji“. 2. Dr. G. Ipavec: „Zavezna“ unisono s spremljevanjem orkestra. 3. Fall: „Dolarprincessin“, valček. 4. Smetana: „Prodana nevesta“. 5. Jak. Aljaž: „Domovini“, mešan zbor. 6. „Potpourri slovanskih narodnih pesmi“. 7. Ant. Nedved: „Nazaj v planinski raj“, mešan zbor. 8. Zajc: „U boj“, overtura iz opere Zriny. Vstopnina 40 vin. za osebo. Na obilno udeležbo vabi pripravljani odbor.

Zaveza lo imela letos svojo veliko skupščino, kakor smo že poročali, v dneh 6, 7. in 8. t. m. v Gorici.

V živo smo zadeli klerikalca z zadnjim uvodnikom „Lov na srednješolsko mladino“. Kar divji so. V svoji onemoglosti pa so se radi tega članka zakadili po stari navadi v g. Gabrščka. Včerajšnji „Slovenec“ prinaša skrajno neumno notico, da se je za gimnazijskega ravnatelja imenoval A. Gabršček. Neumnost v „Slovencu“ razodeva pa veliko jezico klerikalcev. Znamenje, da je članek dober. — Možem pri „Slovencu“ povemo pa, da omenjenega uvodnika ni pisal Gabršček in ga tudi inspiriral ni. Čital ga je v „Soči“, ko je izšla,

tako, kakor gospodje pri „Slovencu“. — Da se pa g. Gabršček za „Slovenčeve“ hrulacije ne zmeni, se razume samo ob sebi.

V Furlaniji sta bili v nedeljo dve veliki laški veselici. V Červinjanu ob meji so imeli veselico v korist „Lege“. Vse, kar leze in gre po ultralasko, je drlo v Červinjan: iz Gorice, iz Trsta itd. tako da je bila udeležba ogromna. V Červinjanu tudi ni manjkalo navdušenih velelaških govorov, še toliko bolj, ker je bilo navzočih tudi precej gostov iz kraljestva. Govoril je tudi goriški župan Bombig, ki je povdarjal, kako je potreba boriti se za „l'italianità“ dežele. Gotovo je videl pred seboj še vedno rdeče srajce goriških Sokolov!

Istočasno pa je bila tudi velika katoliška veselica v Perteole. Blagoslovili so zastavo tamkajšnje denarne zadrage, tombolo so igrali, godba je svirala, poslanca Bugatto in Faidutti sta govorila navdušene govore, spominjaje se papeževga in cesarjevga jubileja. Ogromna množica je pela avstrijsko himno, dočim so se v istem času v Červinjanu potapljali v ultralaskih frazah.

Še enkrat pošta v Pevmi. — Klerikalci so nesramni lažniki. Kakor o drugih rečeh, tako lažejo nesramno tudi o pošti v Pevmi. Pravijo, da jo je izposlovalo županstvo v Podgori in pa poslanec Fon. — Štrekelj pa nima nobene zasluge za poštni urad v Pevmi. — Nadškof hodi okoli in blagoslavlja klerikalne lažnike, ali njegov blagoslov ni tak, da bi nehali lagati, marveč le še bolj lažejo. — „Gorica“ in „Prim. List“ pravita, da je poštno ravnateljstvo v Trstu nazvanilo ustanovitev poštnega urada v Pevmi županstvo in Podgori na vlogo tega županstva z dne 29. novembra 1907., v kateri vlogi se je županstvo potegnilo za pošto v Pevmi. Prav! Res je, da se je županstvo v Podgori 29. novembra 1907. zavzelo za poštni urad v Pevmi, ali res je pa tudi, da je vložil naš poslanec Štrekelj interpelacijo z zahtevo poštnega urada v Pevmi v državnem zboru dne 14. novembra 1907. Kateri dan je bil prej, ali 14. novembra ali 29. novembra 1907.?! Po Štrekljevi interpelaciji so zahtevali starišine podgorskega županstva: iz Pevme, Podsabotina in Št. Mavra, da naj se zavzame tudi županstvo za poštni urad v Pevmi. S svojo zahtevo so prodrli — odtod vloga z dne 29. novembra 1907. Taka je resnica.

Poštni ravnatelj je tudi v odgovoru na pismo, katero mu je pisal Štrekelj v stvari poštnega urada v Pevmi, odgovoril, da je na Štrekljevo interpelacijo ukazalo ministerstvo poizvedbe, katere naj vedejo do ustanovitve pošte v Pevmi, ako se izkaže potreba tudi uradno. To se je vse zgodilo. Zato pa je le Štrekljeva zasluga, da je dobila Pevma svoj poštni urad. Če bi odločevali klerikalci, bi Pevmčani nikdar ne imeli svoje pošte, ker je dognano, da so bili vedno proti pošti v Pevmi.

Taka in edino taka je resnica!

Na 20 K globe je bil obsojen pred okrožno sodnijo v Gorici magistratni diurnist Quain,

— In pobegnete z nama, kaj ne?
— No, seveda. Ne pozabita na znamenje: Jezus, moj Gospod!

In d' Artagnan odide, kakor je bil prišel, ter začne zopet požvižgavati svojo melodijo tam, kjer jo je bil prekinil.

Vojaki so igrali pa spali; dva sta prepevala v nekem kotu čisto napačno psalm: „Super flumina Babylonis“.

D' Artagnan pokliče seržanta ter mu pravi:
— Dragi gospod, general Cromwell je poslal gospoda Mordaunta pome; prosim vas, pazite skrbno na ujetnika.

Seržant pokaže z znamenjem, da ne razume francoski.

Tedaj mu skuša d' Artagnan povedati z znamenji, česar ni mogel razumeti na besede.

Seržant pritrdi z glavo, češ, da je že prav.

D' Artagnan odide proti hlevu: vseh petero konj je bilo že osedlanih, med njimi tudi njegov.

— Vzemita vsak enega konja na vajeti, pravi d' Artagnan Porthosu in Mousquetonu, ter odjašita na levo, tako da vaju bosta videla Athos in Aramis skozi okno.

— Torej prideta? pravi Porthos.
— Da, v trenutku.
— Niste pozabili moje mošnje?
— Ne, le bodite brez skrbi.
— Prav.

In Porthos in Mousqueton odideta na svoje mesto, drže vsak enega konja za uzdo.

Ko je ostal d' Artagnan sam, prižge košček kresilne gobe, v velikosti dveh leč, zasede konja ter odjezdí pred vrata, kjer se ustavi sredi vojakov.

Tu pogladi žival z roko ter jej vtakne pri tem košček goreče gobe v uho.

Človek mora biti tako dober jezdec, kakor je bil d' Artagnan, sicer ne sme poskusiti takega sredstva; zakaj komaj je konj začutil gorečo gobo v ušesu, je bolešno zavcnil, se vspel pokoncu ter poskočil kakor bi bil blazen.

Vojaki, ki so se bali, da jih podere, so se naglo umaknili.

— Sem! sem! na pomoč! zakliče d' Artagnan; čakajte! čakajte! mojemu konju se je zvrtilo.

In res, v trenutku je bilo videti, kakor da hoče priteči konju kri iz oči, in postal je ves bel od pen.

— Pomagajte! je klical venomer d' Artagnan, a vojaki se niso upali priti blizu. Pomagajte! Kaj pustite, da me ubije? Jezus, moj Gospod!

Komaj je izustil d' Artagnan te besede, ko so se že odprla vrata, in Athos in Aramis sta planila z meči v rokah ven.

Toda d' Artagnanu se je posrečila zvijača, pot je bila prosta.

— Ujetnika sta ušla! ujetnika sta ušla! začne vpiti seržant.

— Stojte! Stojte! kliče d' Artagnan ter spusti vajeti, na kar se spusti razdraženi konj v dir ter podere dva ali tri može.

— Stop! stop! začno vpiti vojaki ter hite k orožju.

Toda ujetnika sta bila že v sedlih, in izgubila nista niti trenutka ter zdirjala proti najbližjim vratom, z njima seveda tudi Porthos. Sredi ulice so zapazili Grimanda in Blaisoisa, ki sta prišla iskat svoja gospodarja.

Z enim samim znamenjem je povedal Athos vse Grimandu, ki se je odpravil za četico, podobno kakemu

vrtnicu; d' Artagnan, ki je prihajal zadej, jih je še vspodbujal na ves glas. Kakor sence so zdirjali skozi vrata; stražnikom ni prišlo niti na misel, da bi jih vstavili, in v trenutku so bili že na širni poljeni.

Od tem so vojaki še vedno vpili: Stop! Stop! in seržant, ki se mu je začelo polagoma jasiti, da je postal žrtev zvijače, si je ruval lase.

Kmalu po teh dogodkih je pridiral v naglem teku neki jezdec, vihté v roki kos papirja.

Bil je Mordaunt, ki se je vrnil s pisanim polveljem.

— Ujetnika? je zavpil, še predno je prav stopil s konja.

Seržant ni imel moči, da bi mu odgovoril, pokazal mu je odprta vrata in prazno sobo. Mordaunt je planil proti stopnicam, razumel takoj vse, zagnal krik, kakor bi mu kdo razparal čeva, ter se zgrudil nezavesten na kamnita tla.

XXXII.

Tudi v najtežavnejših položajih ne izgube velika srca poguma in dobri želodci apetita.

Mala četica je drvila molčé dalje v naglem teku, ne ozirajoč se nazaj; prekoračili so peš majhno reko, katere imena ni nihče vedel, in pustili so na levi neko mesto, o katerem je domneval Athos, da je Durham. Slednjicé so zapazili majhen gozdič, vzpodbodli še zadnjicé konje ter krenili proti temu gozdiču.

Ko so izginili za zelenim robom, ki je dovolj gosto zaraščen, da jih je mogel zakriti očem onih, ki so jih morda zasledovali, so se vstavili, da bi se posvetovali; dali so konje lakajema, da se oddahnejo, a niso jih razsedlali, niti jim vzeli uzd; Grimanda so postavili na stražo.

(Dalje pride.)

ker je razžalil ob znanih demonstracijah na cesti nekoga slovenskega gospoda. Placati mora tudi pravne troške. Pred okrajno sodnjo (sodnik Covačig) je bil obsojen Quain na 10 K globe; okrajna sodnja pa jo je zvišala na 20 K.

Nagle smrti je umrl v Gorici 56-letni Edvard Fonžari, upravitelj tvrdke Bader. V nedeljo je bil še v Červinjanu na veselici „Lege“, včeraj zjutraj ga je zadela kap ter je ostal takoj mrtev.

Nadškofov vzor. — Naš nadškof in knez je bil v nedeljo na Brezjah. Tam je bilo seveda polno nunccev. Nadškof je govoril ter rekel, da mu je ljubljanski škof vzor. Tako! Lep vzor! Rogovilaški ljubljanski škof, ki je s svojo politiko razdivjal kranjsko deželo, škof, ki je skoro zapravil ogromno posestvo v Gorenjemgradu ter hudo škodoval tamkajšnjemu ljudstvu, škof, čegar lov na testamente slovi, ta je vzor našemu nadškofu. Kaj hoče nadškof Francesco Borgia prav v vsem posnemati svojega podložnega škofa Bonaventuro? No, lepe čase nam obeta nadškof. Visoko se dviga mož. — Na Brezjah so bili tudi „čuki“, ki so delali špalir nadškofu. Pozneje jih je celo nagovoril ter jim dal zegen. Rekel je, da naj se njih delovanje raztegne po celi slovenski domovini. Torej bi rad imel nadškof špalir „čukov“ tudi na Goriškem. Naj obleče v „kroj“ par klerikalnih zatelehanec, pa se mu izpolni srčna želja. — V zahvalo za „zegen“ so se potem „čuki“ pred njim „zverali“, kakor bi rekel škof Mahnič. Škof se je vrnil v Gorico z britkim vzdihom: zakaj vendar ni tudi na Goriškem tako-kakor na Kranjskem.

Izgubila se je 7 let stara Pavla Humar, leči delavske družine Humarjeve v ulici Cristo št. 9. v Gorici. Včeraj dopoldne ob 11. uri je šla od doma na živinski trg, potem je ni več domov. Deklica je bosa in gologlava, krilo ima rjavkasto; je močna, čvrsta punčka, kaže 8, 9 let; barve je zdrave; govori slovensko in malo laško. Posebnih znamenj nima razven malega preseka na čelu. Kdor bi jo našel ali vedel, kje se nahaja, naj naznani to ali nam ali pa družini.

Iz tretjega nadstropa je padel danes dopoldne ob 11. uri v Rabatišču 5 letni sinček Steinerjevega uslužbenca Konjedic. Dečka, ki je ves polomljen in poškodovan, so prenesli takoj v bolnišnico.

Pevskomu in tamb. društvu „Svoboda“ v Renčah se podpisani najpriscernejše zahvaljuje za prireditve slavnostnega večera ob priliki njegovega odhoda iz prijaznih Renč. Posebno se zahvaljujemo gosp. pevovodji in kolegi R. Viziatin ter sploh vseni cenjenim gg. pevcem in pevcem, kateri so z ubranim petjem tako lepo proslavili moj večer. Hvala tudi ostali renški gospodi, ki me je počastila s svojo navzočnostjo. Vsem kličem se enkrat tem potom od srca: z Bogom! Rihemberg, dne 31. avgusta 1908. — Ulr. Pavlica, nadučitelj.

Javni ples se bo vršil v nedeljo 6. in v ponedeljek 7. t. m. v Renčah. Obenem je v ponedeljek tudi veliki živinski semenj.

Javni ples se bo vršil v nedeljo v Podgori v gostilni Št. Furlana pri železnem mostu, na cesti, ki pelje v Gradišče.

Zveza narodnih društev.

Kolesarji! — Naše društvo se udeleži korporativno dne 6. septembra t. l. odkritja spominske plošče Simona Gregorčiča. Ob tej priliki položiti na grob venec. — Zbirališče kavarna „Central“ in gostilna Molar na Senovem trgu. — Odhod točno ob 5^{1/2} uri zjutraj. — Rednik Edvard Rusjan. — Oprava kolesarska. — Komur je le možno, naj se pridruži, da pomnoži naše vrste in naj ne zamudi ogledati si grob našega nepozabnega goriškega slavčka. — Kolesarski „Zdravo!“ Odbor.

Kolesarsko društvo „Gorica“ vabi svoje člane k izvanrednemu občnemu zboru, kateri se bo vršil v soboto 12. septembra ob 8^{1/2} uri zvečer v društvenih prostorih.

Odbor.

Z Bilji. — Bralno-pevsko društvo je spoznalo potrebo in korist čitanja ter sklenilo pomnožiti društveno knjižnico; moralo pa je odpovedati nekaj časopisov. Vasi so pri nas

raztrešene in ni mogoče, druž tu zalagati vse člane s svežim čtivom časopisov. Čtiva željna mladina se obrača tem potom do radodarnih src, do rodoljubov, naj ji pomagajo, da pospeši korake do omike. Obrabljene knjige, dobro došle. Prijatelji društva, mladine podpirajte nas! —

Pokvarjeni tek odpravi Rogoški „Styria“ vrelec“ (medicinalna voda). — V vinom, konjakom itd. pa je „Templev vrelec“ boljši.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.
Ukupujte vinsko posodo, novo, izvrstno, trpežno, iz hrastovega lesa pri Mihi Kozmanu v Raštelu v Gorici.

Prva slovenska mesnica v Gorici je bila danes odprta. Nahaja se na začetku ulice sv. Ivana. Lastnik je g. Adolf Urbančič iz Kobarida, kateremu pomaga brat Maks, ki je tudi vešč mesar. — Naznanjamo to še enkrat slov. občinstvu in pričakujemo, da ne homo morali bičati kake malomarnosti. Naj se nikdo ne izgovarja, da... „bo še le videl, kako bo“, kajti kam pridemo, ako bi taki izgovori kaj veljali!

Sadje na Cerkljanskem. — Na Cerkljanskem je letos izredno mnogo in lepega sadja, jabolk in hrušk, da najstarejši ljudje kaj takega ne pojmi. Želeti je le, da bi mogli kmetovalci tudi dobro razpečati sadje, da bi kupčija prinesla obilo tisočakov na Cerkljansko.

Vojna uprava kupi po trgovskih običajih za Gradec: 1900 q sena, 1500 q staljne slame, 100 q slame za rezanico in 300 q posteljne slame; Maribor: 1300 q sena in 850 q staljne slame; Celovec: 1100 q sena, 700 q staljne slame in 200 q posteljne slame; Beljak: 1400 q sena, 800 q staljne slame in 200 q posteljne slame; Ljubljano: 950 q sena, 550 q staljne slame in 200 q posteljne slame; Gorico: 2500 q sena, 1400 q staljne slame, 400 q posteljne slame in 450 q premoga; Pulj: 300 q sena, 150 q staljne slame, 600 q posteljne slame, 500 m³ trdih drv in 1400 q premoga. Zadevne zagotovitvene obravnave bodo pri pristojnih vojaških oskrbovalnih skladiščih, in sicer: v Gradcu in Mariboru 5. septembra, v Celovcu 12. septembra, v Beljaku 4. septembra, v Ljubljani 11. septembra, v Gorici 10. septembra in v Pulju 7. septembra t. l. Kolkovane prodajne ponudbe morajo najkasneje do 9. dopoldne dospeti pri označenih obravnavališčih, kjer se tudi lahko povzamejo najučinkovitejši pogoji iz tamkaj v vpogled razgrnjenih popolnih nakupnih aviz in uzačnih zvezkov. V Gradcu, avgusta 1908. — Od c. in kr. intendance 3. voja.

Državna podpora za pomanjkanje krme. — Poljedelsko ministarstvo je dovolilo za olajšanje pomanjkanja krme na Kranjskem nove državne podpore 300.000 kron. Skupna podpora za Kranjsko znaša torej 500.000 kron.

Zemljiška posest na Norveškem je boljše in pravičnejše razdeljena, kakor kje-koli drugod na svetu. Norvežani so demokratski narod, ki nima ne plemstva ne veleposestva. Na celem Norveškem so le komaj tri posestva, ki bi zaslužila ime veleposestva, vsa druga zemlja je razdeljena v kmetije. Kmetij je skupaj 120 tisoč: od teh jih obdelujejo kmetje s svojimi družinami 109 tisoč, 11 tisoč je pa oddanih v najem. Tudi na Danskem, kjer živi po krvi in jeziku Norvežanom najsorodnejši narod, bodo veleposestva kmalu zginila. Neprestano se parcelirajo in prodajo kmetom. Norveški in danski kmetje so v nekaterih strokah kmetijstva prekosili vse narode na svetu. To je plod izvrstnega šolstva v teh deželah. V obeh kraljevinah ni več domačina, ki bi ne znal čitati in pisati; tabih srednjih in visokih kmetijskih šol nima noben drug narod na svetu, kakor Danci in Norvežani.

Politični pregled.

Gospodarsko zblíževanje med Avstro-Ogrsko in Rusijo. — Avstro-ogrski poslanski svetnik princ Fürstenberg je pogostil generalni komisariat mednarodne obrtne razstave in avstro-ogrške zastopnike na tej razstavi. Pri tej priliki je imel princ Fürstenberg govor, v katerem je naglašal povzdigo trgovinskih razmer med Rusijo in Avstro-Ogrsko in gospodarskega zblíževanja obeh držav.

Anglija pomnoži svoje brodovje. — Vzlic dementijem nekaterih listov se vzdržuje vest, da hoče Anglija res najeti dve milijardi posojila, da zgradi 30 velikanskih ladij tipa

„Dreadnought“. To vest potrja zdaj celo „Observer“, glasilo mornariškega ministarstva. 30 ladij tipa „Dreadnought“ po svoji tonski vsebini in topništvu odvaga nekako 30 ladij navadnega tipa.

Razne vesti.

Nova afera. — Praga namerava zidati nov vodovod. Za dobavo cevi sta se oglasila dva oferenta: nemške železarnice v kartelu in neka francoska tvrdka. Pogajanja so se vlekle na dolgo. Sedaj pa je priobčil v „Prager Tagblattu“ ravnatelj železarnic Kestranek članek, v katerem trdi, da je bil ves boj pesek v očih ter da se je šlo le za provizije nekemu mestnemu odborniku, katere bi plačal kartel železarnic. Odtod škandal. Kestranek vzdržuje svoje trditve. Kdo ve pa, če so res tako izdatne!

V Opatiji je skočil pri kopanju v morju poročnik Bernatovič iz Ljubljane z višine več metrov v morje. Morje je bilo plitko in poročnik si je zlomil vrat ter ostal na mestu mrtev.

Varnostne odredbe v Sarajevu. — Vojaško poveljstvo je prepovedalo v mestu in v okolici do 8 km vsako fotografiranje cest, ulic in krajev. Kdor bi se ne držal te prepovedi, se bo proti njemu postopalo z največjo strogoštvom. Ta prepoved se tolmači s tem, da hoče biti vojaška uprava pripravljena na vse eventualnosti in da smatra sama položaj v Bosni za skrajno resen!

Brezlično brzojavljenje preko Oceana. — Kakor poročajo iz Pariza, so z Eiffelovega stolpa že dosegli brezlično brzojavno zvezo s Casablanko, Berlinom in Londonom. Prihodnjit se bodo vršili poskusi z New-Yorkom. V New-Yorku priredijo aparate na stolpu zavarovalne družbe Metropolitan Life.

Vseslovenski shod. — Posvetovanja, ki so jih pojedini slovanski zastopniki vodili v Petrogradu in potem v Pragi, se bodo nadaljevala 15. decembra t. l. v Varšavi. — Iz Prage pojde na shod 15 delegatov.

Madjarizacija „Ungaro Croate“. — Ogrsko-hrvatsko paroplovno društvo na Reki naročilo je v Trstu štiri nove parnike, ki bodo vsi razun enega nosili madjarska imena. Poslednji parnik se bo zval „Lika“. — Eden parnik se izroči prometu že 1. sept.

Milijonska krajaarska zbirka na razstavi v Pragi dosežea. — Dne 26. pr. m. je bila dosežena milijonska krajaarska zbirka na praški razstavi v prosep Češke šolske Matice. Čert milijona krajaarjev je bilo doseženo 4. julija, pol milijona pa 28. julija. Nabiralnik se nahaja na razstavi od 7. julija, tako da je bilo poprečno vsaki dan darovano 10.000 krajaarjev! Največi enodnevni dohodek je bil 4. julija, na čemer imajo zaslugi uradniki živnostenske banke, ki so ta dan darovali 10.000 krajaarjev.

Narodna Delavska Organizacija v Trstu je priredila v nedeljo dva shoda: v Borštu in v Ricmanjih. Udeležba je bila velika, navdušenje nepopisno. Govorili so predsednik dr. Mandič, podpredsednik Jaklič in drugi. Na shodih se je tudi ostro obsodilo početje klerikalcev.

Nesreča pri vojaškem straljanju. — Iz Beljaka poročajo: V petek se je blizu Valjaka vežbal tukaj nastanjeni 3. polk gorskega topništva. Ko so topničarji obratili topove, se je nepričakovano sprožil gorski top. Pri tem je topničarju Kovačiču, ki je bil proti predpisu stopil pred žrelo topa, krogla daleč proč odnesla glavo in dele trupla.

V Cerkljah na Gorenjskem priredi „Vesna“, gorenjsko akad. ferijalno društvo, vrtno veselico in vprizori „Rokovnjače“ narodno igro v petih dejanjih s petjem, v korist svojim ljudskim knjižnicam. Prireditve se vrši 8. septembra.

Četrti esperantski kongres. — Pišejo nam: Četrti esperantski kongres v Draždanih od 16. do 22. avg. je uspel nad vse sijajno. Svojo praktično uporabnost je dokazal esp. že nešteto krat, uprizaritev Goethejeve „Sfigenije na Tavridi“ in neštete pevske točke pa so pokazale, da je poseben esp. tudi za umetniške smotre. Zanimiv je bil poskus s šolskimi otroci v starosti 10 do 13 let, ki so kljub kratki učni dobi 7 tednov odgovarjali v svetovnem jeziku zelo gladko. Za prihodnje leto se je določilo za kongresa mesto Chataqua pri New-Yorku in Barcelona. Slovenci na tem kongresu nismo bili zastopani. — Opozarjamo zopet na „slovenski esperantski krožek“, ki razpošilja zastoj tozadevne brošurice in letake in ki nabira naročnike za slov.

esp. slovnico. Naročniki za slovnico, ki bo stala približno 2 K ter se razpošiljala po poštne povzetju, naj pošljejo nemudoma svoje naslove na imenovani krožek (Juršinci pri Ptuj, Štajersko).

Književnost.

„Slovenski Pravniki“ piše v 6. št. 1908.: Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku V. zvezek. Zakoni o javnih knjigah. Prvi del: Predpisi o zemljiških knjigah. — Drugi del: Železniške in rudniške knjige ter razni predpisi o javnih knjigah. — Uredil dr. Edvard Volčič, c. kr. dež. sod. svetnik v Rudolfovem. — V Ljubljani 1908. Izdali in založilo društvo „Pravniki“. Tiskala „Zadružna tiskarna“ v Krškem. — 618 strani, cena v platno vezanemu zvezku 6 K.

Vsebina tega zvezka dokazuje najbolj temeljitost, s katero se je g. urednik posvetil tudi temu delu. Zbrani so vsi, v tozadevno materijo spadajoči ali ž njo kolikor toliko v zvezi stoječi zakoni in predpisi v slovenskem jeziku. Ta zbirka nam ne nadomešča samo dotičnega nemškega Manzovega zvezka, marveč ga tudi v marsičem nadkriljuje in popolnjuje. Prirejena je pač za prakso v slovenskih pokrajinah ter najbolje. Imamo torej končno v slovenskem jeziku zopet priročno zbirko, ki je tem večje vrednosti, ker dotični zakoni in predpisi niso le po državnem zakoniku raztreseni, nego tudi po raznih deželnih zakonih.

Strinjamo se tudi popolnoma z g. urednikom, ko poudarja, da smo s to zbirko dobili končno v roke nekaj znamenitega slovenskega, pravzaprav jezikoslovnega dela Levstikovega, katero se dá izvrstno porabiti za uradno slovenščino. Skratka, zbirka nam daje v jezikovnem pogledu dovolj praktične pomoči in le želeti bi bilo, da se nanjo oziramo zlasti pri sodnem poslovanju in strokovnem pisateljevanju. Opazovati je, da se v tem pogledu mnogo greši: sodnik in zastopnik le prerada sama v hitrici prevajata nemško zakonovo besedilo, namesto da bi upotrebila slovensko besedilo, katero jima nudi naša zbirka. Posebno tudi domači juristični pisatelji ne citirajo iz nje slovenskega besedila, ampak si je priroke po svojem prevodu iz nemškega.

Pri stvarni razvrstitvi in opravi stvarine držal se je gospod urednik dosežanih načrtov in izkušnje ob takšnih priročnih zbirkah. Do katere mere je dosegel popolnost za praktično rabo, kaže le ta sama. Upajmo, da se o rabnosti tega zvezka prepričamo prav tako, kakor smo se že v istini prepričali, da je prejšnji njegov zvezek s civilnopravnimi zakoni prav dober in zanesljiv pomočnik v vsakdanji praksi. Vsekakor se mora tudi novi zvezek ob sebi imenovati zaslužno delo, za katero je bilo treba mnogo idealne vztrajnosti.

Loterijske številke.

29. avgusta 1908.

Trst 9 82 76 35 61
Linc 67 4 8 36 38

(Izjava.)*

Podpisani preključem vse razžaljive besede, katere sem govoril na dvorišču g. Ant. Fabčiča, krčmarja v Sezani proti g. Mihaelu Krstanu iz Vojsčice.

Jožef Pirc.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Vinogradniki pozor!

Kdor želi imeti stiskalnice (preše) ali posamezne vijake, naj se obrne na

Al. Pipana
v Preserjih p. Komen.

Cenj. dame in gospodje -- pozor!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovjšo marko »Original-Viktoria« in najboljšega izdelka.

Po dolgoletnih skušnjah sva se prepričala da ostane »Original« le najboljše.

Original-Viktoria stroji delajo še po 15-letni uporabi brezšumno.

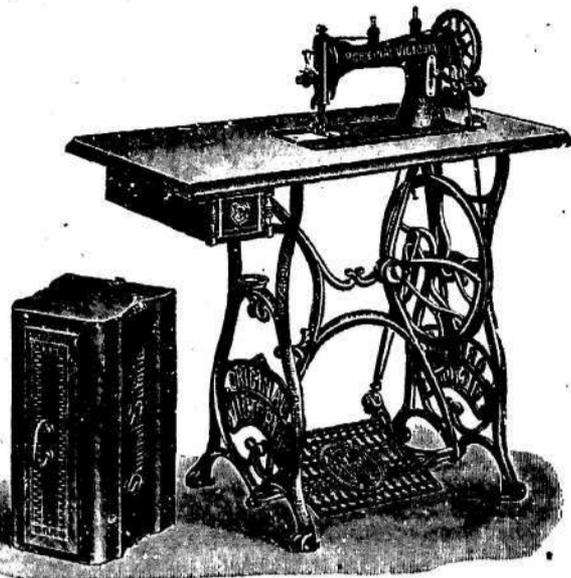
Original-Viktoria stroji so neprekošljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpripravnejši za umetno vezenje (rekamiranje). Trvdka stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelki vseh dosedaj obstoječih tovarov.

Za vsak stroj jamčiva 10 let. Nikdo naj ne zamudi prilike ogledat si pred nakupom »Original-Viktoria« stroje.

Edina zaloga »Original-Viktoria« strojev in drugih živalnih strojev, dvokoles »Pa ch«, oročja, muntelje in vseh lovkah pri prav pri trvdki

KERŠEVANI & ČUK - GORICA

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

Lastna delavnica in popravilnica RIVA CASTELLO št. 4.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

V skupni seji načelstva in nadzorstva z dne 5. decembra 1907. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrudnikom na vknjižbe po 5½%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1907. s 6%.

Stanje 31. dec. 1907.: Zadrudnikov 1867 z deleži v znesku 99.684 kron. — Hranilne vloge: 1.706.550,77. Posojila: 1.699.186,77. — Reservni zaklad: 85.954,35. — Vrednost hiš: 112.928.—

Denar prihrani, kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14

(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo izbero pohištva vseh slogov za vsak stan, priprostega in najfinejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica

za tapcirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa, podobe na šipe in platno, ogledala, zima in platno.

CHRISTOFLE & Cie

Namizno orodje in posodje vseh vrst.

Priznana težko posrebrnjeno najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi penzije gospodinjstvo itd.

G. kr.

dvorni založniki **Christofle & Cie** — Dunaj I. Operiring 5 (Heinrichshof).

Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupeih. — Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki svojo tovarniško znamko in ime Christofle.

Slovenci, kupujte užigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Št. 1127.

Dražbeni oklic.

Podpisano županstvo odda v zakup na javni dražbi dne 12. septembra t. l. od 10. do 11. ure predpoldne v občinskem uradu v Pevmi pri Sočinem mostu zgradbo dveh občinskih vodnjakov v Pevmi-Oslavlje.

Pogoji, načrt in proračun je razpoložen na ogled v občinskem uradu od 31. avgusta t. l. do dne dražbe, ob navadnih uradnih dnevih.

Sklicna cena znaša za vsaki vodnjak K 1800-20.

Vsakteri, ki se bo hotel udeležiti dražbe, bo moral pred začetkom, položiti 5% varščino.

Sprejemale se bodo tudi pismene ponudbe.

Županstvo v Podgori

dne 29. avgusta 1908.

Župan:

Klančič.

OGLAS.

Podpisana bode razprodajala potom javne dražbe na živinskem trgu v Vipavi dne 5. septembra t. l. ob 4. uri popoldne 80 dobro rejenih iz paše došlih ovac in ovnov.

Vzklicna cena je 15 kron za ovco, oziroma ovna.

Grajsčina Rihemberg.

300 vinskih sodov

od 300 do 900 lit. in

„ 1000 „ 3800 „ v

jako dobrem stanju, močnih, iz hrastovega lesa, odda po jako primerni ceni trvdka

M. Rosner & Co

veležranjarna sadja v Ljubljani poleg Kosterjeve pivovarne.

Glavno zastopstvo

in zalogo kmetijskih strojev prve slovanske tovarne

bratov K. & R. Ježek-Blansko ima

Jos. Dekleva, Gorica

Magistratna ulica št. 1.

Išče se gospodična

kot prodajalka

vešča vseh treh deželnih jezikov.

J. MEDVED - Gorica.

Sprejme se

na

stanovanje in hrano

— 4 do 5 dečkov —

v starosti od 10-13 let.

Natančneje se izve na Placuti št. 25.

Slovenci!

Ako imate pokvarjene ure, prinesite iste k urarju

Petru Krizetiču

v Raštelu št. 30.

Vsaka ura se popravi v 24 urah po jako zmerni ceni.

V Ajdovščini

je na prodaj brivnica.

Natančneje podatke daje lastnik.

Gospodična

išče sobo s hrano

pri pošteni družini.

Ponudbe na naše upravnništvo.

Čisti le z

GLOBUS

čistilnim ekstraktom.